

(ویژه اولیاء مدرسہ ما)

سواد خواندن و فهم آن چه کودک می‌شنود و می‌خواند، یکی از مهارت‌های بنیادین در آموزش کودکان است. سواد خواندن دروازه ورود همه دانش‌ها به ذهن کودکان است. کودکان همواره تلاش می‌کنند با خواندن کتاب داستان و ورود به فضای متن، با وقایع، زمینه، رویدادها، نتایج، شخصیت‌ها، احساسات و عقاید موجود در متن ارتباط برقرار کند و از زبان به کار رفته در متن لذت ببرد. فرد باید برای درک ادبیات و ارج نهادن به آن از تجربیات و احساسات خود و ارزش و منزلتی که برای زبان قائل است و همچنین اطلاعات و دانسته‌هایش در مورد اشکال مختلف متون ادبی بهره گیرد. خواندن کتاب داستان، به کودکان فرصت می‌دهد تا در معرض احساسات و موقعیت‌هایی قرار گیرند که تاکنون با آن‌ها مواجه نشده‌اند. با توجه به اهمیت این مهارت بنیادین و لزوم توسعه این مهارت بنیادین طرح توسعه سواد خواندن با درون‌مایه آموزش ارزش‌های اخلاقی در بستر توجه به تفاوت‌های فردی به عنوان یک برنامه ویژه در مدرسه ما اجرا می‌گردد. این طرح در قالب مجموعه‌ای از عناصر بسته، که به توضیح آن می‌پردازیم، شما اولیا گرامی را در اجرای بهتر این طرح در راستای توسعه سواد خواندن فرزندان یاری می‌کند. بخش دانش‌آموزی این بسته شامل عناصر زیر می‌باشد.

راهنمای ویژه اولیا

با کتابهای داستان بسته توسعه سواد خواندن آشنا شویم

مجموعه شش‌گانه از کتابهای داستان برای هر پایه با رویکرد توسعه سواد خواندن متناسب با هر پایه تحصیلی طراحی و تولید شده است که در طول سال تحصیلی در اختیار فرزند شما قرار می‌گیرد. این کتابها علاوه بر ایجاد تجربه جذاب مطالعه کتاب داستان و توسعه سواد خواندن فرزند شما، افزایش توانمندی ادبی و گسترش دایره واژگان مرتبط با موضوع کتابهای درسی و یک ارزش اخلاقی اصلی و چند ارزش اخلاقی جانبی را دنبال می‌کنند. این کتابها متناسب با سن فرزند شما و گستره دایره واژگان آنها توسط نویسندگان توانمند حوزه ادبیات کودک طراحی و تولید شده است. این کتابها با توجه به موضوع شامل یک یا چند داستان در یک کتاب می‌باشند.

داستان ۱- اول دبستان

قطره‌ها به صف

ارزش اخلاقی اصلی: همکاری

ارزشهای جانبی: تفکر، دوستی، مهربانی

موضوعات یادگیری داستان: صدای حیوانات، اندازه و حجم، رنگها، تولد، تبخیر، سرعت

بادکنک فیلی

ارزش اخلاقی اصلی: دوستی و مهربانی

ارزشهای جانبی: قدرشناسی و خودباوری

موضوعات یادگیری داستان: غذای حیوانات، باران، خواب زمستانی، باد، اندازه و

حجم، درخت

داستان ۲- اول دبستان

داستان ۳- اول دبستان

خانه نو، مهمان نو

ارزش اخلاقی اصلی: سودمندی

ارزشهای جانبی: کمک و یاری، تواضع و مهربانی

موضوعات یادگیری داستان: رشد گیاهان، مالکیت، حشرات، بارش و میعان، باغبانی

دو گاو و یک تپه

ارزش اخلاقی اصلی: همدلی

ارزشهای جانبی: جسارت، شجاعت، و کمک و یاری

موضوعات یادگیری داستان: زندگی گاوها، حشرات، پستی و بلندی زمین

داستان ۴- اول دبستان

داستان ۵- اول دبستان

عینک در هوا، ابر در چمدان

ارزش اخلاقی اصلی: خانواده‌دوستی

ارزش‌های جانبی: مهربانی، کمک و یاری

موضوعات یادگیری داستان: ابزار باغبانی، کاشت گیاهان، بافتن لباس، انواع عینک

کفش‌های جادویی جوم جوم

ارزش اخلاقی اصلی: عزت نفس

ارزش‌های جانبی: سودمندی، مهربانی، خوش‌بینی

موضوعات یادگیری داستان: رنگ‌ها، باد، زندگی مورچه‌ها، خیاطی، حشرات

داستان ۶- اول دبستان

داستان ۱- دوم دبستان

چی کاشتی، چی نکاشتی

ارزش اخلاقی اصلی: کمک و یاری

ارزش‌های جانبی: مهربانی، همکاری، سودمندی، کمک و یاری

موضوعات یادگیری داستان: دانه‌ها، باغ وحش، لاک‌پشت‌ها، آشپزی

دریای بزرگ، لاک‌پشت کوچک

ارزش اخلاقی اصلی: وقت‌شناسی

ارزش‌های جانبی: شجاعت، کمک و یاری

موضوعات یادگیری داستان: تولد، حیوانات خانگی، تخم‌گذاران، صدای پرندگان

داستان ۲- دوم دبستان

داستان ۳- دوم دبستان

یکی، دو تا، سه تا دوست

ارزش اخلاقی اصلی: خودکنترلی

ارزش‌های جانبی: عزت نفس، تلاشگری، همکاری و دوستی

موضوعات یادگیری داستان: حیوانات اهلی و وحشی، حل مسئله، مدیریت بحران

باد بازیگوش

ارزش اخلاقی اصلی: حرف‌شنوی

ارزش‌های جانبی: خودباوری، مهربانی، سخاوت و احترام

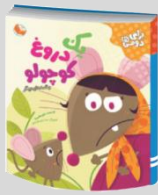
موضوعات یادگیری داستان: بهار، زندگی عنکبوت‌ها، هندوانه، حیوانات گوشت‌خوار

و گیاه‌خوار

داستان ۴- دوم دبستان

داستان ۵- دوم دبستان

يك دروغ كوچولو

ارزش اخلاقی اصلی: صداقت

ارزش‌های جانبی: کمک و یاری، عبرت‌گیری، مهربانی، عزت نفس
موضوعات یادگیری داستان: اعداد، رؤیا، پخت نان، صمغ درختان، قورباغه‌ها

داستان ۱- سوم دبستان

آن طرف کوه

ارزش اخلاقی اصلی: تلاشگری

ارزش‌های جانبی: خودباوری، تاب‌آوری، گذشت و بخشش، مهربانی
موضوعات یادگیری داستان: فصل‌ها، خواب و رؤیا، در، گردو، عروسی

داستان ۶- دوم دبستان

این گرگه یا که گرگه

ارزش اخلاقی اصلی: خودباوری

ارزش‌های جانبی: شجاعت، امانت‌داری، فداکاری، مسئولیت‌پذیری
موضوعات یادگیری داستان: حیوانات اهلی و وحشی، خال، حشرات

داستان ۳- سوم دبستان

کجا مری نردبان؟

ارزش اخلاقی اصلی: مهربانی

ارزش‌های جانبی: سخت‌کوشی، خودباوری، عزت نفس، کمک و یاری
موضوعات یادگیری داستان: پری، جایابی، عروسی، گیاهان پیچک، نامه‌نگاری

داستان ۲- سوم دبستان

شب سوسی گل‌چین

ارزش اخلاقی اصلی: سخاوت

ارزش‌های جانبی: دوستی، شجاعت
موضوعات یادگیری داستان: گل‌کاری، گرگه‌ها، نقشه‌خوانی، جغدها

داستان ۴- سوم دبستان

قصه‌های مورچه‌ریزه

ارزش اخلاقی اصلی: دوستی

ارزش‌های جانبی: مهربانی، وفای به عهد، بهره‌وری، سخت‌کوشی
موضوعات یادگیری داستان: شمارش، مطالعه، حشرات، همسایه‌داری، تحقیق

داستان ۴- سوم دبستان

يك قلمبه برف

ارزش اخلاقی اصلی: مشارکت

ارزش‌های جانبی: راست‌گویی، شجاعت، رازداری

موضوعات یادگیری داستان: فصل بهار، ماهیگیری، تخیل، برف، ذوب، ترس

چی شد، چی نشد

ارزش اخلاقی اصلی: همسایه‌داری

ارزش‌های جانبی: امانت‌داری، عفو و گذشت، رازداری

موضوعات یادگیری داستان: کیک‌پزی، دادگاه، عید، سفره هفت‌سین

این کتاب‌ها در بازه زمانی تقریباً ۵ هفته یک‌بار در اختیار فرزند شما قرار گیرند. شما به عنوان ولی می‌توانید در خواندن کتاب با فرزند خود همراهی کنید.

ب- با برگه بازخوردگیری بسته توسعه سواد خواندن آشنا شویم

بعد از خواندن کتاب توسط فرزند شما به منظور سنجش سطوح درک مطلب وی از محتوای متن داستان از هر کتاب ۸ سؤال در چهار سطح درک مطلب طراحی شده است تا با این برگه علاوه بر سنجش و ارزیابی، میزان درک مطلب فرزند شما بازخورد مناسب به اولیا ارائه گردد. سؤال‌های این برگه به صورت تشریحی طراحی شده است و دانش آموز را در چهار فرایند درک مطلب تمرکز، استنباط، تفسیر و ارزیابی مورد سنجش قرار می‌دهد. اولیاء فرزند شما می‌توانند با نتایج حاصل از آن، سواد خواندن فرزند شما

مدرسه را مورد ارزیابی قرار دهند. همچنان که می‌دانیم افراد از راه‌های مختلف به یک متن معنا می‌بخشند. مطالعه بین‌المللی پرلز که از دستاوردهای آن در طراحی این بسته استفاده شده، بر چهار فرایند اصلی درک مطلب استوار است

۱. تمرکز یا بازیابی اطلاعات (تمرکز)؛
۲. استنباط و نتیجه‌گیری مستقیم (استنباط)؛
۳. تفسیر و تلفیق اطلاعات و ایده‌ها (تفسیر)؛
۴. ارزیابی نقادانه محتوا و عناصر متن (ارزیابی).

در ورای این فرایندها، راهبردها و فرایندهای فراشناخت به فرد امکان می‌دهند تا

درک و فهم خود را بررسی و رویکردهای خود را اصلاح کند. دانش و تجارب پیشین که فرد با خود به همراه می‌آورد، او را قادر به فهم زبان و درک متون و جهان می‌سازد و از آن طریق درک خود از موضوعات را تنظیم می‌کند. در سنجش پرلز برای طرح سؤالات درک مطلب از متن‌های کتاب‌ها بر چهار فرایند درک مطلب فوق تأکید می‌شود. در این ارزیابی، مجموعه‌ای از سؤالاتی که هر کدام به یک فرایند مربوط می‌شود، فرزند شما را قادر می‌سازد تا توانایی‌ها و مهارت‌های خود را در معنا دادن به متون نوشتاری نشان دهند که در کارنامه عملکرد گزارش می‌شود.

ج- با کارنامه عملکرد بسته توسعه سواد خواندن آشنا شویم

با توجه به اهمیت ارائه بازخورد به اولیا و معلمان در سطوح چهارگانه فرایند درک مطلب و به منظور بازخورد برای سنجش میزان درک مطلب افزایش سطح فهم درک مطلب، بعد از کامل کردن برگه بازخوردگیری هر کتاب و کارنامه عملکرد همانند نمونه ارائه می‌گردد. این کارنامه شامل گزارش توصیفی از عملکرد فرزند شما و در چهار سطح و گزارش نوشتاری به اولیا و همچنین پاسخ هر سؤال به همراه پاسخ درست و عملکرد فرزند شما ارائه می‌شود تا از میزان درک مطلب فرزند شما گزارش کاملی ارائه گردد. لازم به ذکر است این گزارش صرفاً جهت اطلاع اولیا صادر می‌گردد و نباید مبنای قضاوت و رقابت در فرزند شما قرار گیرد.

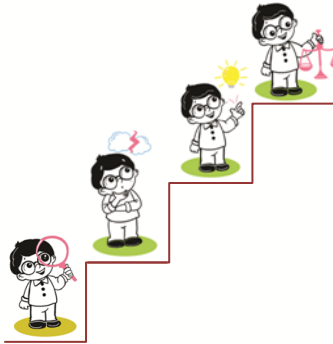
د- تقدیرنامه

علاوه بر کارنامه عملکرد، برای فرزند شما که عملکرد «خیلی خوب»، «خوب» و «قابل قبول» در مطالعه و درک مطلب کتاب داستان داشته باشند تقدیرنامه‌ای به جهت یادبود و انگیزه‌بخشی بیشتر برای مطالعه ارائه می‌گردد.

سطوح درک مطلب فرزندان را افزایش دهیم

بعد از مشخص شدن نتایج عملکرد فرزندان در سطوح درک مطلب یکی از تقاضاهای اولیا درخواست راهکارهایی برای افزایش توانمندی درک مطلب فرزندان می‌باشد. در این راستا توصیه‌های زیر به صورت کلی برای افزایش درک مطلب به شرح زیر ارائه می‌گردد:

۱. مطالعه هرچه بیشتر کتاب‌های داستان؛
۲. مطالعه متن‌های روزنامه، مجله، صفحات وب و ...؛
۳. بازگو کردن کتاب‌های مطالعه شده به دیگران توسط فرزندان؛
۴. ضبط صدای فرزندان توسط ضبط و بازپخش آن؛
۵. خلاصه‌نویسی کتاب‌های خوانده شده؛
۶. طراحی چارچوب داستان در قالب زمان، مکان، رویدادها و شخصیت‌های داستان؛
۷. خلاصه کتاب‌ها در قالب یک نقاشی به منظور درک بهتر از داستان کتاب؛
۸. عضویت در کتابخانه مدرسه و محل.

علاوه بر توصیه‌ها و پیشنهادهای کلی فوق می‌توان برای چهار سطح درک مطلب پیشنهادی زیر را در خانه به کار بست.

الف- با کاربری این روش‌ها تمرکز فرزندان را افزایش دهیم

۱. برای فرزندان کتاب‌های داستانی خوانا و جذاب انتخاب کنید.
۲. کتاب داستان با صدای بلند توسط فرزندان خوانده شود.
۳. از فرزندان بخواهید زیر کلمات خاص مانند ضمیر، فعل و ... خط بکشند.
۴. از فرزندان بخواهید مکان و زمان‌های داستان را بنویسند.
۵. جمع‌خوانی توسط فرزندان در کلاس انجام شود.
۶. برگزاری کتاب‌خوانی مشترک. فرزندان بخشی از کتاب را بخوانند.
۷. از فرزندان بخواهید تا رویدادهای داستان را به ترتیب بنویسند.
۸. از فرزندان بخواهید داستان را بازگویی کند.

ب- با کاربست این روش‌ها استنباط فرزندان را افزایش دهیم

۱. از فرزندان بخواهید چرایی رویدادهای داستان را بنویسد.
۲. از فرزندان بخواهید به صورت دو نفره چرایی داستان‌ها را از هم بپرسد.
۳. از فرزندان بخواهید رویدادهای داستان را به هم وصل کند.
۴. از فرزندان بخواهید در حلقه‌های ادبی با هم درباره موضوع داستان گفت‌گو کند.
۵. از فرزندان بخواهید مرجع ضمیرهای داستان را پیدا کند.
۶. از فرزندان بخواهید از کتاب داستان چند سؤال با ماهیت چرایی طراحی کند.
۷. از فرزندان بخواهید از کتاب داستان چند سؤال چگونگی طراحی کند.
۸. از فرزندان بخواهید داستان را بازنویسی کند.

ج- با کاربست این روش‌ها تفسیر فرزندان را افزایش دهیم

۱. از فرزندان بخواهید بعد از لیست کردن رویدادهای داستان علت آنها را بنویسد.
۲. از فرزندان بخواهید پیام داستان را بگویند یا بنویسد و بیان کند چرا به این نتیجه رسیده است.
۳. از فرزندان بخواهید استعاره‌ها و اصطلاحات داستان را مشخص کند و بعد درباره آن بحث کند.
۴. از فرزندان بخواهید برای مشکلات به وجود آمده در داستان راه‌حل ارائه دهد.
۵. از فرزندان بخواهید رویداد داستان را عوش کند و بعد داستان را ادامه دهد.
۶. از فرزندان بخواهید به صورت دونفره با یکدیگر درباره موضوعات پیشنهادی بالا بحث کند.
۷. از فرزندان بخواهید مقایسه و مقابله، تحلیل، نتیجه‌گیری، کاربرد اطلاعات در دیگر زمینه‌ها و حل مسئله در متن داستان داشته باشد.
۸. از فرزندان بخواهید دلایل ارائه شده در پیشنهادها بالا در یک گفت‌وگو و مباحثه با دیگران ارائه نماید.

د- با کاربست این روش‌ها ارزیابی فرزندان را افزایش دهیم

۱. از فرزندان بخواهید بعد از خواندن کتاب یک نام دیگر برای کتاب پیشنهاد کند.
۲. از فرزندان بخواهید به جای شخصیت‌های داستان، شخصیت‌های مورد علاقه خود را پیشنهاد و کتاب را بازنویسی کند.
۳. از فرزندان بخواهید لیستی از رفتارهای اخلاقی در داستان تهیه کنند و بگویند آیا با آن موافق هستند یا خیر.

۴. از فرزندان بخواهید خود را جای شخصیت‌های داستان بگذارد و بگوید اگر جای آن‌ها بود چه کار می‌کرد.
۵. از فرزندان بخواهید در کلاس بگویند این داستان چه اثری روی آن‌ها داشته است.
۶. از فرزندان بخواهید بعد از خواندن داستان بگویند آیا نویسنده در نوشتن داستان و رساندن پیام داستان موفق بوده است یا خیر.
۷. از فرزندان بخواهید بعد از خواندن داستان به این سؤال جواب دهد: آیا این داستان به درد جامعه می‌خورد یا خیر؟
۸. از فرزندان بخواهید این کتاب را آن‌گونه که دوست دارد بازنویسی کند.

ارزش‌های اخلاقی در بسته

ارزش‌های اخلاقی نه تنها موضوع و مسئله نهاد آموزش و پرورش، بلکه دغدغه نهاد خانواده از یک سو و نهادهای اجتماعی و حاکمیتی کشور از سوی دیگر می‌باشد. به طور کل می‌توان روی این جمله تأکید کرد که تربیت انسان‌هایی با ارزش‌های اخلاقی، درخواست و تقاضای همه نهادهای یک جامعه است. افراد راستگو، دارای عزت نفس، درستکار، صرفه‌جو، مهربان، مسئولیت‌پذیر و ... مورد تقاضا و پسند همه نهادهای یک جامعه است. همچنین این یک تقاضای جهان‌شمول است

که همه جوامع با تفاوت‌های فرهنگی- اجتماعی، در تلاش برای تربیت افرادی با ویژگی‌های اخلاقی مناسب و دارای فضایل اخلاقی هستند. در این بسته علاوه بر سنجش و توسعه سواد خواندن در فرایند کتابخوانی و درک مطلب فرزند شما در هر کتاب، یک موضوع اخلاقی اصلی و چند موضوع اخلاقی جانبی به عنوان تم یا درون‌مایه کتاب طراحی شده است تا از این فرصت علاوه بر توسعه کتابخوانی به عنوان فرصتی برای توسعه ارزش‌های اخلاقی نیز استفاده گردد. درخت ارزش‌های این بسته در سه پایه به قرار زیر می‌باشد. اولیای عزیز می‌توانند برای توسعه ارزش‌های اخلاقی در فرزندان خود از تعریف نشانگرها و راهکارهای قید استفاده کنند.

تعریف نشانگرها و راهکارها، ارتقاء هر ارزش اخلاقی اشاره شده در کتاب‌های داستان

پایه اول			
عنوان ارزش اخلاقی	تعریف	نشانگرها	راهکارها
 همکاری	مشارکت با دیگران برای رسیدن به یک هدف مشترک	- در کارهای گروهی پیش قدم است. - دوستان زیادی دارد. - از بودن در جمع دیگران لذت می برد. - دوست دارد رئیس گروه باشد. - مسابقات گروهی را دوست دارد.	- مسافرت‌های گروهی ترتیب دهید. - کارهای خانه را بین اعضای خانه تقسیم کنید. - در یک باشگاه ورزشی عضو شوید. - رفت و آمد با اقوام را توسعه دهید. - او را به فعالیت‌های اجتماعی توصیه کنید.
 دوستی و مهربانی	از خودگذشتگی به خاطر دیگران	- خود را به جای دیگران می گذارد. - به بدبختی‌های دیگران نمی خندد. - انجام هر کاری برای کمک به دیگران - پذیرفتن اشتباهات با خوشرویی - کمک به دیگران بدون چشم داشت	- بدون هیچ قید و شرطی به فرزند خود عشق بورزید. - همدردی را به او آموزش دهید. - عواقب و نتایج کارهایش را در نظر بگیرید. - به دیگران کمک کنید. - سخت‌نموند و بخشنده باشید.
 سودمندی	در اختیار قرار دادن توانایی‌های خود برای دیگران	- توانمندی‌های خود را می شناسد. - از کمک کردن به دیگران لذت می برد. - از تحسین دیگران خوشش می آید. - از موفقیت لذت می برد. - پرتلاش و پرجاک است.	- نقاط قوت او را دائماً گوشزد کنید. - بدون چشم داشت به دیگران کمک کنید. - به دیگران کمک کنید. - سخت‌نموند و بخشنده باشید. - افراد تأثیرگذار در پیرامون خود را تحسین کنید.
 همدلی	درک دیگران برای انجام کار مشترک	- دیگران را دوست دارد. - از ناراحتی دیگران ناراحت می شود. - کارهای گروهی را دوست دارد. - دوستان زیادی دارد. - در کارهای خیر پیش قدم است.	- توجه و لطف خود را به انسان‌های دیگر نشان دهید. - نسبت به انسان‌ها بدبین و منفی‌باف نباشید. - همدردی را به او یاد دهید. - کمک کردن داوطلبانه را یک عادت خانوادگی کنید - محبت و نیکوکاری را تمرین کنید.
 خانواده دوستی	ترجیح اعضای خانواده و احترام به آن‌ها	- به حرف پدر و مادر خود گوش می کند. - خواهر و برادر خود را دوست دارد. - دوست دارد با خانواده به مسافرت برود. - دوست دارد زحمات پدر و مادر را جبران کند - در کارهای خانه به پدر و مادر کمک می کند.	- به پدر و مادر خود احترام بگذارید. - با خانواده به مسافرت بروید. - در خانه با اعضای خانواده زیاد صحبت کنید. - صله رحم و دیدار اقوام را مهم تلقی کنید. - درباره اجداد و گذشته خود در خانه صحبت کنید.
 عزت نفس	ارج نهادن به ارزش‌ها و توانایی‌های خود	- توانایی‌های خود را می شناسد. - خانواده خود را دوست دارد. - برای خود ارزش قائل است. - هر کار ساده و کوچکی را انجام نمی دهد. - به خود اعتماد و باور دارد.	- به اعضای خانواده احترام بگذارید. - از گذشته خانوادگی خود به نیکی یاد کنید. - توانمندی‌های او را به او گوشزد کنید. - میزان ارزشمندی او را برای خانواده گوشزد کنید - موفقیت‌های او را تحسین کنید.

پایه دوم			
عنوان ارزش اخلاقی	تعریف	نشانه‌گرها	راهکارها
 کمک و یاری	پیش قدم شدن برای حل مشکلات دیگران	دیگران را دوست دارد. از کمک به دیگران لذت می‌برد. کار گروهی را دوست دارد. از کمک به دیگران چشم‌داشتی ندارد. از ناراحتی دیگران ناراحت می‌شود.	با همسایه‌های خود ارتباط داشته باشید. از کمک به دیگران چشم‌داشت نداشته باشید. به خانه سالمندان سر بزنید. در یک خیریه عضو باشید. در برابر چشم کودکان به فقر کمک کنید.
 وقت‌شناسی	انجام دادن کارها و فعالیت‌ها به موقع طبق برنامه	وقت شروع کلاس در جای خود نشسته باشد. تکالیفش را به موقع انجام دهد. از قبل برنامه‌ریزی کند. از تکالیفش باخبر باشد. به موقع به مدرسه برسد.	در خانه برنامه‌ریزی داشته باشید. به موقع از خواب بیدار شوید. به موقع به مهمانی‌ها بروید. مسافرت‌های طول سال را برنامه‌ریزی کنید. افراد وقت‌شناس را تحسین کنید.
 خودکنترلی	تسلط و کنترل خود به منظور انجام برنامه‌ها	بادقت به دیگران گوش می‌دهد. همیشه خونسردی خود را حفظ می‌کند. تفاوت‌های دیگران را قبول دارد. به موقع عصبانی می‌شود. به موقع از خواب بیدار می‌شود.	فرزند خود را با تفاوت‌ها و اختلافات روبه‌رو سازید. در صورت مشاهده‌ی عدم بردباری نسبت به عقاید دیگران از سوی فرزند خود، سریع به آن اشاره کنید. در مورد فرهنگ‌ها و قومیت‌های مختلف اطلاعات کسب کنید. به او حل و فصل اختلافات و ناسازگاری‌ها را آموزش دهید.
 حرف‌شنوی	پذیرش و قبول تجربه بزرگ‌ترها	به پدر و مادر خود احترام می‌گذارد. به دقت به حرف‌های دیگران توجه می‌کند. از تجربیات بزرگ‌ترها استفاده می‌کند. همیشه مواظب کوچک‌ترها می‌باشد. کمتر عصبانی می‌شود.	«قوانین» خانوادگی را تعیین کنید. با فرزند خود درباره پیامدها و اتفاقاتی که در نتیجه اجرا نکردن قانون رخ خواهد داد، صحبت کنید. فرزند خود را تشویق کنید تا نقش‌های رهبری و مدیریتی را برعهده بگیرد. الگوی مناسبی برای انجام قول‌هایتان باشید.
 صداقت	رفتار و گفتار درست در برابر دیگران	تکالیفش را خودش انجام می‌دهد. همیشه حقیقت را می‌گوید. باقی‌مانده پول را به فروشنده برمی‌گرداند. در امتحان تقلب نمی‌کند. دیگران به او اعتماد دارند.	هیچ‌گاه کاری نکنید که او مجبور به دروغ‌گویی شود. هیچ‌گاه سعی نکنید به وقت دروغ گفتن از او مچ‌گیری کنید. برای کارهای اشتباهش او را وادار به توضیح نکنید. اگر هنوز هم اصرار به انکار خطایش دارد، بپرسید از چه چیزی واهمه دارد. به راست‌گویی و صداقتش پاداش دهید.
 تلاشگری	تکرار و تلاش و تمرین برای رسیدن به هدف	صبح‌ها زود از خواب بیدار می‌شود. خیلی مطالعه می‌کند و درس می‌خواند. تا تکالیفش را انجام نداده شام نمی‌خورد. آرزوهای بزرگی دارد. کارها را جدی می‌گیرد و خوب انجام می‌دهد.	برنامه‌ریزی کنید. از حمایت و یاری رساندن به او دست بردارید. نقش یک فرد دلگرم‌کننده و امیدبخش را برایش ایفا کنید. به تلاش و کوشش او ارج نهید. برای نجات آنها از موقعیت دشوار شتاب نگیرید. از او تعهد بخواهید.

پایه سوم			
عنوان ارزش اخلاقی	تعریف	نشانه‌ها	راهکارها
 خودباوری	شجاعت و پذیرش توانایی‌های خود	توانایی‌های خود را می‌شناسد. خود را دانش‌آموز موفق می‌داند. خیلی دیر ناراحت می‌شود. خانواده خود را دوست دارد. خونسرد است و دستپاچه نمی‌شود.	توانمندی‌های او را دائماً به او گوشزد کنید. بعد از هر کار مثبت او را تحسین کنید. ویژگی‌های انسان‌های موفق را برای او بشمارید. ویژگی‌های مثبت و نقاط ضعف خود را برای او تعریف کنید. در هنگام شکست به او روحیه بدهید.
 مهربانی	ترجیح دادن دیگران نسبت به خود	خود را به جای دیگران می‌گذارد. اول به دیگران تعارف می‌کند. غذا و وسایل خود را با دیگران تقسیم می‌کند. از ناراحتی دیگران ناراحت می‌شود. همیشه محترمانه رفتار می‌کند.	بدون هیچ قید و شرطی به فرزند خود عشق بورزید. همدردی را به او آموزش دهید. عواقب و نتایج کارهایش را در نظر بگیرید. به یکدیگر کمک کنید. به دیگران کمک کنید.
 سخاوت	بخشیدن دارایی و داشته‌های خود به دیگران	از کمک به دیگران لذت می‌برد. با بچه‌های کوچک‌تر بازی می‌کند. غذا و خوردنی خود را با دیگران تقسیم می‌کند. در کارهای خیر پیش قدم است. به فقرا کمک می‌کند.	به دیگران کمک کنید. وسایل و ابزار خود را در اختیار دیگران بگذارید. داماً در حضور دانش‌آموز صدقه دهید. در یک خیریه عضو شوید. افراد سخاوتمند را تحسین کنید.
 دوستی	ارتباط صادقانه و مهربانانه با دیگران	غذا و وسایل خود را با دیگران تقسیم می‌کند. با افراد زیادی ارتباط و دوستی دارد. از کار گروهی و جمعی لذت می‌برد. انتظار تشکر از دیگران را ندارد. در کار خیر پیش قدم است.	با اقوام و فامیل رفت‌وآمد داشته باشید. با همسایه‌ها ارتباط خوبی داشته باشید. به دیگران کمک کنید. با دوستان خوبتان ارتباط داشته باشید. همراه با دوستانتان او را به گردش ببرید.
 مشارکت	همکاری با دیگران برای رسیدن به هدف مشترک	توانایی‌های خود را می‌شناسد. توانایی‌های دیگران را می‌شناسد. از کار جمعی لذت می‌برد. دوست دارد رئیس و رهبر گروه باشد. از مسابقات گروهی لذت می‌برد.	در کارها از او نظر بخواهید. کارهای خانه را با او تقسیم کنید. مزایای مشارکت را برای او بازگو کنید. مسافرت‌های جمعی ترتیب دهید. بازی‌های گروهی تدارک ببینید.
 همسایه‌داری	ترجیح اطرافیان نسبت به خود	دیگران را دوست دارد. انتظار کمک از دیگران ندارد. غذا و وسایل خود را با دیگران تقسیم می‌کند. همه دوست دارند با او دوست شوند. دیگران را بر خود ترجیح می‌دهد.	با همسایه‌های خود ارتباط داشته باشید. هر از گاهی غذا و نزهت خود را به همسایه‌ها بدهید. در اداره ساختمان محل زندگی مشارکت کنید. در نوروز و اعیاد به دیدن همسایه‌ها بروید.

توسعه هوش‌های چندگانه فرزند شما با بسته

در این بسته علاوه بر رویکرد توسعه سواد خواندن با تم ارزش‌های اخلاقی، بسته تفاوت‌های فردی فرزند شما با توجه به نظریه هوش‌های چندگانه نیز مد نظر بوده است. در این راستا تعریفی و راهکارهایی از هوش‌های چندگانه به طور مختصر ارائه می‌گردد تا بتوانید هوش‌های چندگانه فرزند شما را تشخیص و با استفاده از راهکارهای ارائه شده آنها را توسعه دهید.

راهکارهای افزایش هوش زبانی

لازم است بدانیم کودکانی که دارای **هوش زبانی** هستند، دوست دارند کتاب بخوانند؛ از گوش دادن به داستان و خواندن آن لذت می‌برند؛ دوست دارند حرف بزنند و از معما، بازی با کلمات و ادای کلمات با تلفظ دشوار لذت می‌برند و برعکس اغلب برای درک مطالبی که می‌خواند با مشکل مواجه می‌شود. در تلفظ واژه‌های جدید مشکل دارد. وقتی می‌خواهد افکارش را به رشته تحریر درآورد، دچار مشکل می‌شود. کلمه مورد نظر را در هنگام صحبت کردن یا نوشتن پیدا نمی‌کند. در شرایط بحرانی زبانش بند می‌آید. شما برای تقویت هوش زبان‌شناختی فرزند شما خود، کارهای زیادی می‌توانید انجام دهید.

- 🍃 برای فرزندتان کتاب بخوانید و از او بخواهید که برای شما بخواند.
- 🍃 مکان خاصی را برای کتاب‌ها در نظر بگیرید (یک کتابخانه در خانه درست کنید).
- 🍃 درباره نویسندگان محبوب و یا نقاشان کتاب‌ها با او صحبت کنید.
- 🍃 با فرزندتان صحبت کنید و به آنچه او می‌گوید، بادقت گوش دهید.
- 🍃 فرزند خود را ترغیب به داشتن یک دفتر خاطرات روزانه از وقایع مهم کنید.
- 🍃 از کتابخانه‌ها، کتاب‌فروشی‌ها و سایر مکان‌هایی که می‌توان درباره آن‌ها صحبت کرد یا نوشت، بازدید کنید.
- 🍃 فرزند خود را به نوشتن داستان، شعر و کتاب ترغیب کنید و سپس بخواهید تا آن‌ها را برای شما بخواند.
- 🍃 داستان‌های تلویزیونی مناسب را ضبط و فرزند شما را به پیش‌بینی پایان آن ترغیب کنید. درباره آن حرف بزنید.
- 🍃 فرزند خود را به خلاصه‌کردن و بازگویی یک داستان ترغیب کنید.
- 🍃 از فرزند خود درباره فعالیت روزانه مورد علاقه‌اش بپرسید.

راهکارهای افزایش هوش منطقی ریاضی

لازم است بدانیم کودکان دارای **هوش منطقی ریاضی**، دوست دارند بپرسند، الگوها را کشف کنند، مسائل را حل نمایند، بازی‌های شمارشی و عددی انجام دهند، آزمایش کنند و مسائل را کشف نمایند و چیستان‌ها را درک نمی‌کند. همیشه هنگام انجام محاسبات ساده دچار اشتباه می‌شود. در جبر و مثلثات ضعیف است. صفحه اقتصادی روزنامه را نمی‌خواند. وقتی کسی برایش یک مفهوم علمی را توضیح می‌دهد، گیج می‌شود. شما برای تقویت هوش منطقی- ریاضی فرزند شما خود، کارهای زیادی می‌توانید انجام دهید.

- با فرزند خود کارت‌بازی کنید و به بازی‌های منطقی بپردازید. بازی دومینو را فراموش نکنید.
- او را به تفکر درباره الگوها و دیدن آن‌ها در فعالیت‌های روزمره خود ترغیب کنید.
- فرصت‌هایی برای حل مسائل به فرزند شما خود بدهید.
- از موزه‌های علوم، نمایشگاه‌های الکترونیک، موزه‌های فرزند شما و فروشگاه‌های سرگرمی به همراه فرزند شما تان دیدن کنید.
- هنگام انجام یک بازی، به فرزند شما خود درباره یک موقعیت فرصت تفکر بدهید.
- فرزند خود را به آشپزی یا پخت نان دعوت و در اندازه‌گیری مواد تشکیل‌دهنده به او کمک کنید.
- به او کمک کنید تا با ترکیب رنگ‌های مختلف نقاشی با آبرنگ، رنگ‌های جدید بسازد.
- او را به چیدن میز، مرتب کردن لباس‌ها و کمدها ترغیب کنید.
- فرزندتان را به خلق بازی‌های جدید دعوت کنید.
- فرزند خود را به شمردن اشیاء درون منزل ترغیب کنید.

راهکارهای افزایش هوش تجسمی

لازم است بدانیم کودکان دارای **هوش تجسمی**، دوست دارند چیزها را سرهم کنند و سپس جدا نمایند، نقاشی کنند، با استفاده از بلوک‌های خانه‌سازی، خانه بسازند، چیزها را طراحی و خلق نمایند، به تصاویر نگاه کنند و فیلم ببینند و برعکس آدرس را به سختی پیدا می‌کند. چهره افراد نیمه‌آشنا را تشخیص نمی‌دهد. از هندسه سر در نمی‌آورد. مدام دنبال وسایل شخصی‌اش می‌گردد. شکل آدم‌ها را ناشیانه می‌کشد. در شرایط

بحرانی گیج می‌شود. شما برای تقویت هوش تجسمی فرزند شما خود، کارهای زیادی می‌توانید انجام دهید.

فرزندتان را به استفاده از مواد آموزشی هنری و کاردستی متعددی چون رنگ، مدادرنگی، چسب و کاغذ برای خلق کردن ترغیب کنید.

نقشه و نمودارهایی برای کاوش کردن در اختیار او بگذارید.

فرصتهایی به فرزند خود بدهید تا پازل درست کند یا یک ماز را تکمیل نماید.

مکانی برای طراحی و ساخت با استفاده از بلوک‌ها، جعبه‌ها، شن و خاک در نظر بگیرید.

از موزه‌های هنری، موزه‌های کاردستی فرزند شما و موزه‌های تاریخ طبیعی به همراه فرزند شما خود بازدید کنید.

درباره روش‌های طراحی منازل و ساختمان‌ها با او گفت‌وگو کنید.

بازی‌هایی با فرزند خود انجام دهید که به طراحی نیاز است، مثل تهیه دیکشنری تصویری.

با او به پیاده‌روی بروید و سپس بخواهید که او درباره این پیاده‌روی نقشه‌ای بکشد یا نقاشی کند.

راهکارهای افزایش هوش بدنی جنبشی

لازم است بدانیم کودکان دارای **هوش بدنی جنبشی**، دوست دارند اشیاء را لمس و کاوش کنند، هنگام صحبت کردن از حرکات دست استفاده نمایند، به ورزش بپردازند، اشیاء را تعمیر نمایند و با دست خود چیزهایی بسازند و برعکس در انجام فعالیت‌های ظریف مثل هنرهای دستی ناتوان است. دست‌های فعالی ندارد. در هیچ رشته ورزشی مسلط نیست. بیان مفاهیم با حرکت بدنی (ایفای نقش) برایش مشکل است. در شرایط بحرانی دست و پایش را گم می‌کند. شما برای تقویت هوش بدنی فرزند شما خود، کارهای زیادی می‌توانید انجام دهید.

فرصتهایی به فرزندتان بدهید تا با توپ، طناب بازی کند.

به همراه او و با استفاده از خاک رس، رنگ، کاغذ و سایر مواد و ابزار کاردستی، کارهای دستی بسازید.

مکانی برای بازی فرزند شما خود در داخل و خارج از خانه فراهم کنید.

به همراه فرزندتان به دیدار رویدادهای ورزشی، اجراهای باله و نمایشگاه‌های هنر و کاردستی بروید.

به انجام بازی‌های فیزیکی و رعایت قوانین آن‌ها بپردازید.

به صورت دسته‌جمعی و خانوادگی به پیاده‌روی، دویدن، بولینگ یا دوچرخه‌سواری بروید.

به همراه فرزند شما خود به انجام بازی‌هایی بپردازید که مستلزم حرکات فیزیکی است، مثل جدول حروف برای واژه‌سازی.

اشیاء مکانیکی قدیمی و غیرقابل استفاده‌ای برای فرزند شما خود فراهم آورید تا آن‌ها را مونتاژ کند.

یک طبقه‌بندی از بازی‌های دستی مثل بلوک‌ها و لوگوها درست کنید.

راهکارهای افزایش هوش موسیقایی

لازم است بدانیم کودکان دارای **هوش موسیقایی** دوست دارند آواز بخوانند، زمزمه کنند، سوت بزنند، به موسیقی گوش دهند و به آن واکنش نشان دهند، آهنگ بسازند و آلات موسیقی ریتم و ملودی بنوازند و برعکس از موسیقی لذت نمی‌برد- آهنگ‌ها را به یاد نمی‌آورد- سازها را از هم تشخیص نمی‌دهد. آواز نمی‌خواند. شما برای تقویت هوش موسیقایی فرزند شما خود، کارهای زیادی می‌توانید انجام دهید.

انواع مختلف موسیقی را برای فرزندان فراهم کنید تا به آن‌ها گوش دهد.

هنگام رانندگی در ماشین موزیک بگذارید و او را به خواندن یا دست زدن همراه ریتم تشویق کنید.

او را به کنسرت‌های مخصوص کودکان ببرید.

فرزندان را به اجراهای موزون و ریتمیک مانند تئاتر موزیکال ببرید.

فرزندان را به ساخت آهنگ ترغیب کنید.

فرزندان را ترغیب کنید تا کلام آهنگ‌ها را برای ساخت آهنگ‌های جدید، تغییر دهد.

آلات موسیقی خانگی و دستی برای او تهیه کنید یا بسازید.

آهنگ‌های مختلف را با او خلق کنید و بخوانید.

فرزندان را ترغیب کنید تا شعر و داستان را به شکل نمایش درآورد و بخواند.

اگر امکان دارد، فرصتی برای او فراهم کنید تا در کلاس‌های موسیقی شرکت کند.

راهکارهای افزایش هوش میان‌فردی

لازم است بدانیم کودکان دارای **هوش میان‌فردی**، دوست دارند با دوستان خود بازی کنند، با دیگران حرف بزنند، به دیگران کمک کنند، در پروژه‌های گروهی کار کنند، فعالیت‌ها را سازماندهی کنند و به حل تضادها بین دوستان خود کمک نمایند و برعکس بی‌تفاوت است- خجالتی است- دیرآشناست- همیشه با دیگران درگیری و

مشاجره دارد- نسبت به دیگران اغلب حس خصومت و حالت تدافعی دارد- از حس محبت و همدردی نسبت به دیگران بیزار است- هنگام سختی‌ها تقریباً هیچ حامی اجتماعی ندارد- درک روحیات دیگران برایش مشکل است- هماهنگ شدن با جماعت برایش سخت است. شما برای تقویت هوش میان‌فردی فرزند خود، کارهای زیادی می‌توانید انجام دهید.

- 🍌 فرزندتان را ترغیب کنید تا تحت نظارت شما با دیگران در اطراف خانه یا در همسایگی کار و همکاری کند.
- 🍌 او را به استفاده از مهارت‌های رهبری ذاتی (طبیعی) خود ترغیب کنید.
- 🍌 فرصت‌هایی برای او فراهم کنید تا به بازی‌های گروهی بپردازد.
- 🍌 با هم به بازی‌های خانوادگی بپردازد.
- 🍌 مکانی در داخل و خارج خانه فراهم کنید تا او به فعالیت‌های نمایشی بپردازد.
- 🍌 فرزندتان را به بیان احساساتش تشویق کنید.
- 🍌 فرصتی برای شرکت او در رویدادهای فرهنگی و اجتماعی فراهم کنید.
- 🍌 فرزندتان را دعوت به شرکت در باشگاه‌ها و فعالیت‌های گروهی کنید.
- 🍌 او را به خلق بازی‌ها و قواعد خاص خود تشویق کنید.
- 🍌 او را به تفکر درباره کار درست یا غلط دعوت کنید.

راهکارهای افزایش هوش درون‌فردی

لازم است بدانید کودکان دارای هوش **درون‌فردی**، دوست دارند به تنهایی بازی کنند، اصیل باشند، خود را با سبک لباس منحصر به فردی عرضه کنند، درباره آنچه که انجام داده یا گفته‌اند، تأمل کنند و غرایز خود را دنبال نمایند و برعکس مدیریت بحران ندارد. در موقعیت‌های خاص حال خود را درک نمی‌کند. موضوعات کوچک را بزرگ می‌کند. از تنها شدن می‌ترسد. شما برای تقویت هوش درون‌شخصی فرزند شما خود، کارهای زیادی می‌توانید انجام دهید.

- 🍌 مکان خاصی برای دنبال کردن سرگرمی‌ها و علایق فرزندتان فراهم کنید.
- 🍌 زمانی برای بازی یا کار کردن تنهایی او فراهم کنید.
- 🍌 او را به نوشتن یا نقاشی کردن در دفتر خاطرات روزانه‌اش تشویق کنید.
- 🍌 به ابراز احساسات فرزند شما تان گوش دهید.

او را به بیان آرزوها و عقایدش ترغیب کنید.

فرصتی برای دیدن مکان‌های آرامش‌بخش مثل یک دریاچه آرام یا پارک خلوت و ساکت برای او فراهم کنید.

به همراه فرزند خود از مغازه‌های سرگرمی، موزه‌ها و فروشگاه‌های آثار هنری دیدن کنید.

او را به باغبانی و نگهداری از باغ (باغچه) خود دعوت کنید.

فرزندان را به استفاده از قوه تخیل خود و رفتن به سفرهای خیالی همراهی کنید.

یک حیوان خانگی برای او بخريد.

راهکارهای افزایش هوش طبیعت‌گرا

لازم است بدانیم کودکان دارای هوش طبیعت‌گرا، دوست دارند درباره

حیوانات خانگی خود حرف بزنند، چیزهای طبیعی مثل حشرات، سنگ‌ها و

گیاهان را جمع‌آوری کنند، خارج از خانه وقت بگذرانند و راه بروند و برعکس

حیوانات را آزار می‌دهد. گرما و سرما و برف و باران آزارش می‌دهد. از غذا

دادن به حیوانات لذت نمی‌برد. به گل‌ها و گیاهان توجهی ندارد. عناصر طبیعت

را دوست ندارد. شما برای تقویت هوش طبیعت‌گرای فرزند شما خود، کارهای زیادی می‌توانید انجام دهید.

فرزند خود را به جمع‌آوری برگ‌ها، سنگ‌ها، حشرات و گل‌ها ترغیب کنید.

به او کمک کنید تا انواع گل‌ها و درختان حیاط خود یا همسایه را بشناسد.

با فرزندتان برای یادگیری انواع طبقه‌بندی حیوانات وقت صرف کنید. برای مثال، درباره انواع نژادهای

سگ یا پرندگان چیز یاد بگیرید.

تصاویر انواع مختلف گیاهان و حیوانات را جمع‌آوری و دسته‌بندی کنید.

اشیای مورد علاقه فرزند خود مثل ماشین‌ها، کفش‌ها یا کتاب‌ها را طبقه‌بندی کنید.

در فعالیت‌های خارج از خانه مثل اردو، ماهیگیری و باغبانی شرکت کنید.

برنامه‌های تلویزیونی‌ای به همراه فرزند خود تماشا کنید که زندگی حیات وحش، ماهی‌ها، وال‌ها و سایر

حیوانات را نشان می‌دهند.

به همراه او از موزه‌ها، باغ‌وحش‌ها، آکواریوم‌ها، مزارع و شکارگاه‌های حیات وحش دیدن کنید.

یک حیوان خانگی برای او بخريد.